

L. i ostali protiv Francuske¹ (br. 46949/21, 24989/22 i 39759/22), 24.4.2025.

Povreda čl. 3. i 8. Ek

Povreda člana 14. Ek

Podnositeljice predstavke su gđa L., gđa H.B. i gđa M.L.

Predmet se uglavnom odnosi na pozitivne obaveze države, prema čl. 3. i 8. Europske konvencije (materijalni i procesni aspekti), da doneše i primjeni kaznenopravne odredbe koje učinkovito kažnjavaju silovanje koje prijave maloljetne tinejdžerke.

Podnositeljice predstavke se pozivaju na član 3. (zabrana nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja), član 8. (pravo na poštivanje privatnog života) i, u slučaju prve podnositeljice predstavke, član 14. (zabrana diskriminacije) zajedno s čl. 3. i 8. Žale se da francusko pravo i praksa ne pružaju učinkovitu zaštitu od silovanja te da njihov status maloljetnica i njihova situacija ranjivosti u vrijeme događaja nisu adekvatno uzeti u obzir. Prva i treća podnositeljica predstavki takođe tvrde da vlasti nisu odmah ispunile svoju obavezu da istraže i kazne počinitelje krivičnih djela na koja su se žalile. Konačno, prva podnositeljica predstavke tvrdi da je tokom krivičnog postupka bila podvrgnuta sekundarnoj viktimizaciji i diskriminacionom postupanju.

Evropski sud je smatrao da u sve tri predstavke istražne vlasti i domaći sudovi nisu na odgovarajući način zaštitili podnositeljice predstavki, koje su se žalile na silovanje i imale su samo 13, 14 i 16 godina u relevantno vrijeme.

U dva zahtjeva Sud je primijetio da krivični postupak nije proveden brzo ili s dužnom pažnjom. U sva tri zahtjeva Sud je smatrao da domaći sudovi nisu pravilno procijenili utjecaj svih okolnosti događaja; niti su dovoljno uzeli u obzir, prilikom ocjenjivanja jesu li podnositeljice predstavke bile sposobne razumjeti i dati pristanak, posebno ranjive situacije u kojima su se tada nalazile, posebno s obzirom na njihovu dob.

Naglašavajući da pristanak mora odražavati slobodnu volju za stupanje u spolne odnose u datom trenutku i u specifičnim okolnostima, Evropski sud je smatrao da, s obzirom na pravni okvir koji je bio na snazi u to vrijeme i način na koji je primijenjen, francuska država nije ispunila svoju dužnost da u praksi primijeni krivičnopravni sistem koji može kažnjavati spolne činove bez pristanka. Također je napomenuo da nije pozvan odlučivati o krivičnoj odgovornosti onih koji su počinili te radnje te da se njegovi nalazi stoga ne mogu tumačiti kao mišljenje o krivici optuženih u predmetnim slučajevima.

U prvoj predstavci, Evropski sud je također utvrdio da je došlo do kršenja člana 14. zajedno s čl. 3. i 8., na osnovu sekundarne viktimizacije i diskriminirajućeg postupanja kojem je podnositeljica bila podvrnuta.

Bogdan Ševčuk protiv Ukrajine (broj 55737/16), 24.4.2025.

Povreda člana 5.1 Ek

Podnositelj predstavke je Bogdan Grigorovič Ševčuk, ukrajinski državljanin koji je rođen 1979. godine i živi u Zatoki (Odeska oblast, Ukrajina).

¹ Informacije su pripremljene u saradnji između Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i Odjela za sudsku dokumentaciju i edukaciju Sekretarijata Visokog sudskega i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine. Iste su informativnog karaktera i ne obavezuju Sud.

Protiv njega je u januaru 2016. godine pokrenuta krivična istraga zbog zloupotrebe položaja i ovlasti u okviru koje je uhapšen i pritvoren u maju 2016. godine.

Njegov pritvor je odredio Okružni sud u Kijevu. Pritvor je do 20. oktobra 2016. godine i produžen je dva puta. Drugo rješenje o produženju pritvora donio je sudija F. i na njega podnosič predstavke nije imao pravo žalbe. Podnosič predstavke je uložio brojne pritužbe sudovima u kojima je tvrdio da je njegovo zadržavanje u pritvoru bilo nezakonito, ali bez uspjeha.

Pozivajući se, između ostalog, na član 5. stav 1. Evropske konvencije (pravo na slobodu i sigurnost), podnosič predstavke se žali da njegov pritvor nije bio zakonit, jer ga je odobrio nenađežan sud.

Evropski sud je istakao da je jasno da nakon što je žalbeni sud 17. avgusta 2016. godine prenio premet na Bilgorod-Dnistrovski sud Odeske regije, Okružni sud u Kijevu više nije imao nadležnost za nastavak rješavanja predmeta. Evropski sud je primjetio da domaće zakonodavstvo koje uređuje postupak imenovanja nadležnog suda za rješavanje predmeta ne ostavlja prostora za drugačije tumačenje tog pravila. Tu činjenicu istaknuo je i Okružni žalbeni sud u Odesi u svom pismu od 6. septembra 2016.

Evropski sud je zaključio da je Okružni sud u Kijevu, kada je 22. avgusta 2016. produžio pritvor podnosioca predstavke, prekoračio nadležnost te da se razmatrano pitanje svodi na „grubu i očitu nepravilnost“ koju u okolnostima ovog slučaja domaći žalbeni sudovi nisu mogli ispraviti tokom postupka sudske revizije.